

Αγγείο "των θεριστών

- Το αγγείο των θεριστών. Σπονδικό αγγείο από στεατίτη με ανάγλυφη παράσταση πομπής ανδρών με επικεφαλής ραβδούχο αξιωματούχο ή ιερέα. Κρατούν εργαλεία θερισμού και τραγουδούν με τη συνοδεία σείστρου. Αγία Τριάδα. 1500-1450. Ο καλλιτέχνης κατόρθωσε να κινήσει το πλήθος σε μια ζώνη ύψους μόλις 7,5εκ.

Το περίφημο «αγγείο των
θεριστών» συγκαταλέγεται στα
αριστουργήματα της
νεοανακτορικής τέχνης. Πρόκειται
για ρυτό με ωσειδές σχήμα, που
θυμίζει αυγό στρουθοκαμήλου, και
η επιφάνειά του καλύπτεται με μια
μοναδική παράσταση. Σε χαμηλό
ανάγλυφο αποδίδεται πομπή
ανδρών, που προχωρούν σε ομάδες
κρατώντας θεριστικά εργαλεία στον
ώμο τους, ενώ ορισμένοι
τραγουδούν με τη συνοδεία
σειστρου. Την πομπή οδηγεί ένας
μεσήλικας με μακριά μαλλιά, που
φοράει παράξενο φωλιδωτό χιτώνα
με κρόσσια και στο δεξί του χέρι
κρατάει ανασηκωμένο ραβδί.
Συνθετική δύναμη, ζωντάνια και
ανατομική ακρίβεια κυριαρχούν
στην παράσταση, η οποία διαθέτει
ρυθμό και μουσικότητα στην
κίνηση. Αποκορύφωμα της
ευαισθησίας του καλλιτέχνη και της
ζωντάνιας της σκηνής είναι η
απεικόνιση ενός άνδρα που γυρνάει
το κεφάλι του προς τα πίσω,
γελώντας περιπαικτικά προς έναν
αλλο, που μάλλον έχει σκοντάψει.
Το αγγείο ήταν κατασκευασμένο σε
τρία τμήματα, από τα οποία σήμερα
σώζονται το ανώτερο μέρος του
σώματος και ο ένθετος λαιμός.

Στοιχεία εκθέματος
Χρονολόγηση: Υστερ
η Εποχή του Χαλκού,
1550 - 1500 π.Χ.
Τόπος Εύρεσης: Αγία
Τριάδα, Βασιλική
έπαυλη
Διαστάσεις: ύψος:
0,465 μ.
Υλικό: Μαύρος
Στεατίτης Αριθμός
Ευρετηρίου: ΑΕ 184
Χρήση: Τελετουργική
χρήση Αίθουσα
Έκθεσης: Αίθουσα
VII
Copyright: Υπουργεί
ο Πολιτισμού
Αρχαιολογικό
Μουσείο Ηρακλείου
Ενδεικτική
Βιβλιογραφία
Ελληνική Τέχνη, Η
αυγή της ελληνικής
τέχνης, Αθήνα, 1994,
αρ. 42-44, 174-177,
321 Σακελλαράκης
Ι.Α., Μουσείο
Ηρακλείου, Αθήνα, 2
003, 64-65
Βασιλάκης
Α., Αρχαιολογικό
Μουσείο
Ηρακλείου, Αθήνα, χ.
χ., 130

άγλυφες σκηνές πυγμαχίας, πάλης και ταυροκαθαψίων. Αγία Τριάδα.

με ανάγλυφη παράσταση πομπής ανδρών με επικεφαλής ραβδόυχο
γουδούν με τη συνοδεία του σείστρου. Αγία Τριάδα.

ίλλο χρυσού, με ανάγλυφη παράσταση ιερού σε ορεινό τοπίο. Ζάκρος.

1. The Boxer Rhyton. Steatite libation vase with relief scenes of boxing, w
New-Palace period (1500-1450 BC)
2. The Harvester Vase. Steatite libation vase (rhyton) with a relief scene o
or priest. They hold harvesting tools and sing to the accompaniment of
New-Palace period (1500-1450 BC)
3. Steatite libation vase (rhyton), originally covered with gold leaf, with a r
New-Palace period (1500-1450 BC)

Αγία Τριάδα. Το λίθινο
"ρυτό των θεριστών".
Υστερομινωική ΙΑ
περίοδος. Ηράκλειο,
Αρχαιολογικό Μουσείο
184

- Scene from a Minoan Vase, Agia Triada ("The harvester vase").

- Hagia Triada. Crete.
Harvester Vase.
c.1550-1500 BC.
Steatite. Detail.

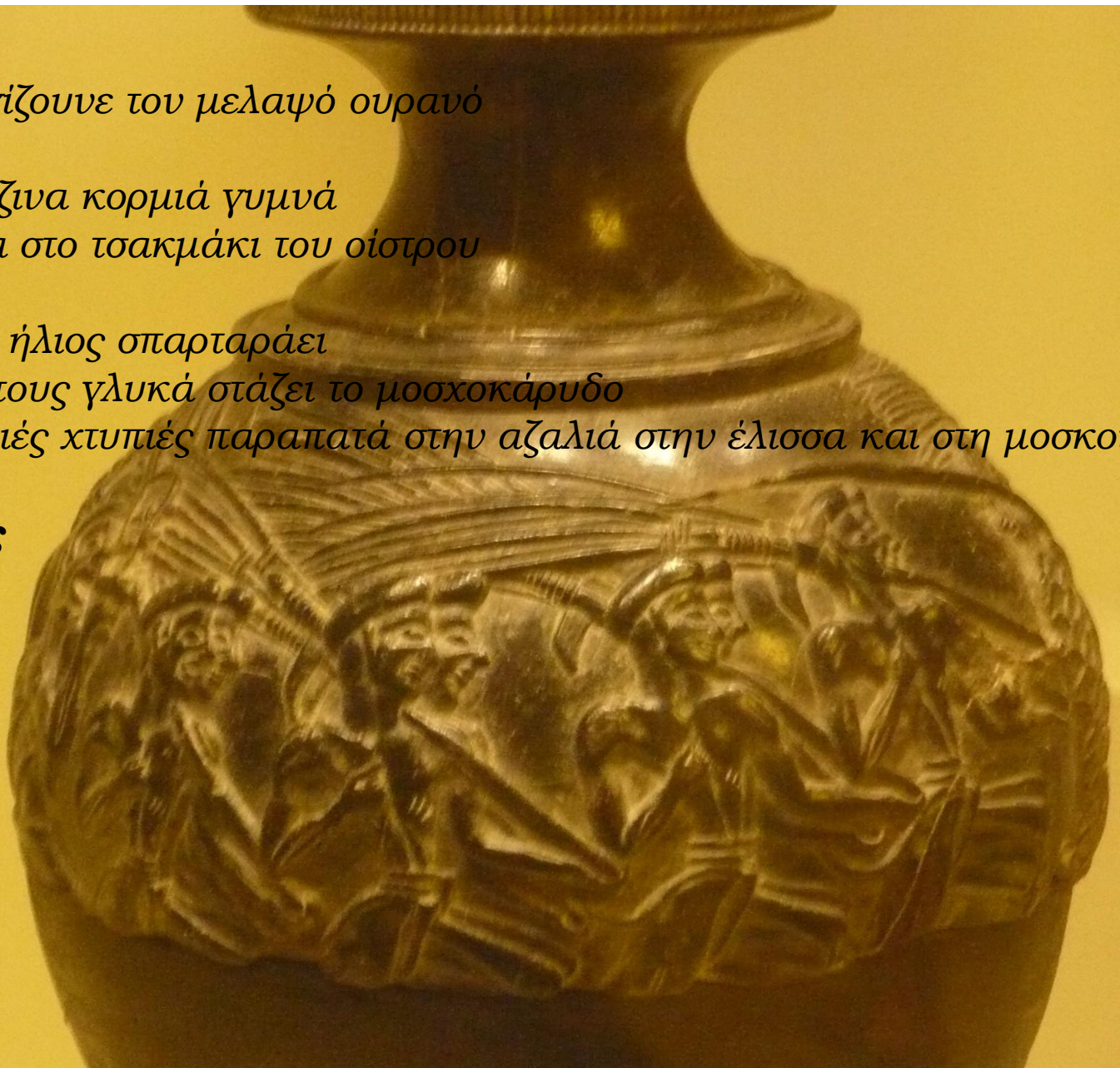
Στάχια ψηλά λυγίζουνε του μελαφό ουρανό

.....

*Με χείλια μπρούτζινα κορμιά γυμνά
Τσουρουφλισμένα στο τσακμάκι του οίστρου*

*Στα δόντια τους ο ήλιος σπαρταράει
Από τη μασχάλη τους γλυκά σιάζει το μοσχοκάρυδο
Κι η άχνα με βαριές χτυπιές παραπατά στην αζαλιά στην έλισσα και στη μοσκοϊτιά!*

**Ήλιος ο πρώτος
VII
Οδ. Ελύτης**

Αρχαιολογικό Μουσείο Αρχανών: πήλινο σείστρο (αντίγραφο)

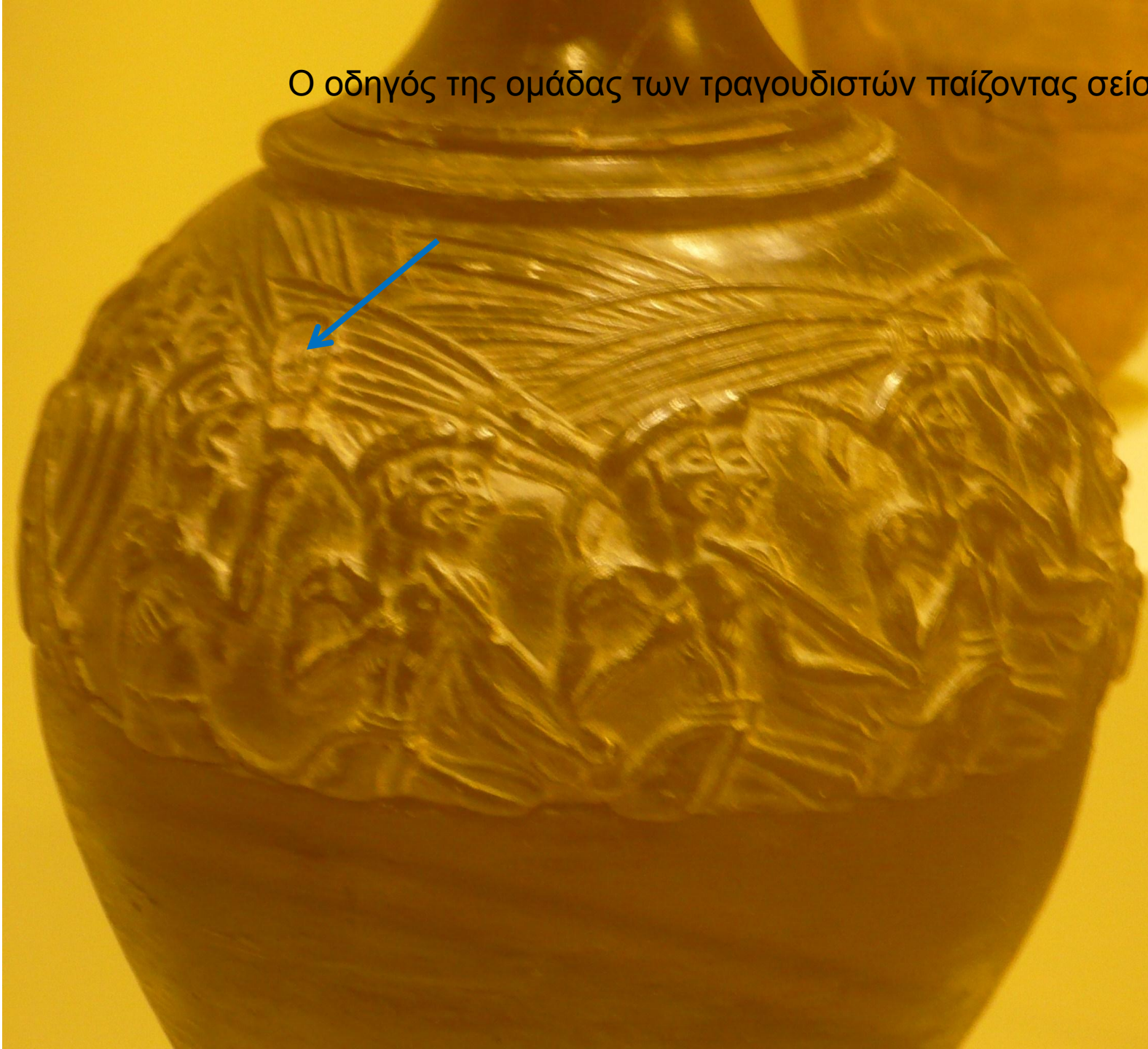

Αρχαιολογικό
Μουσείο Αρχανών:
πήλινο σείστρο
(αντίγραφο)

Οι χωρικοί προχωρούν κατά δυάδες με τα εργαλεία τους

Ο οδηγός της ομάδας των τραγουδιστών παίζοντας σείστρο

Επικεφαλής ένας καρηκομών με ραβδί στον ώμο.

Το επεισόδιο του μεθυσμένου που πέφτει και ο προπορευόμενος στρέφει πίσω το κεφάλι του κοροϊδευτικά

- Ψαλμωδίες ακούστηκαν και ήχος από μεταλλικά σείστρα που ζύγωναν.
- ...
- Είναι η δοξολογία για το θέρος που τέλειωσε.
- ...
- Κάθε χρόνο έβλεπαν την τελετή αυτή, μα ποτέ δεν μπορούσαν να την ποχορτάσουν. Η μουσική, οι ψαλμωδίες, οι εργάτες και χωριάτες, που τραγουδούσαν κι αυτοί και κρατούσαν το ίσο, τους μεθούσαν πάντα από χαρά.
- ...
- Η πομπή με γρήγορα βήματα ζυγώνει, θαρρείς και τρέχουν. Ο ιερέας ντυμένος με μαλλιαρή προβιά προβάτου, τρέχει μπροστά και κρατά στα χέρια το σείστρο, ένα τριγωνικό σίδερο, και το χτυπά ρυθμικά μ' ένα σιδερένιο ραβδί· έχει το στόμα ολάνοιχτο και ψέλνει με δυνατή φωνή τον ευχαριστήριο ύμνο στη Μεγάλη Θεά, που έδωσε το σιτάρι στους ανθρώπους:
- *Μάνα Μεγάλη του σταριού*
- *Με τα' άσπρο περιστέρι,*
- *Έμπα στα σπίτια μας Κυρά*
- *Με το φωμί στο χέρι!*
- Και πίσω οι θεριστάδες ακολουθούν τρεχάτοι, και καθένας κρατούσε στους ώμους του το ξύλινο τρικράνι που λίχνιζε. Ένας από την πολλή βιάση του έχει μπερδευτεί στα πόδια των άλλων κι έχει κυλιστεί χάμω. Μερικοί στρέφονται, τον κοιτάζουν και γελούν. Μα τόσο είναι συνεπαρμένοι από τον ύμνο στη Θεά, που κανένας δε σκύβει να τον ανασηκώσει.
- Ο ιερέας έχει σηκώσει τώρα το χέρι και φωνάζει:
- *—Εμπρός! Εμπρός! Μη σταματάτε!*
- ...
- Η πομπή χάθηκε στην άκρα του δρόμου, προς το Παλάτι

Ν. Καζαντζάκης, Στα παλάτια της Κνωσού

- **ΑΙΘΡΙΕΣ**

- **IV**

- Χρυσίζει ο κόπος του καλοκαιριού η δίκαιη
- Του ήλιου υπόσταση. Να στάχια
- Πρόσωπα γυμνά
- Καμένα στο αίσθημα!

- Κι ο κάμπος κυματίζει ο Έρωτας
- Κυματίζει ο κρύφιος κόσμος

- Καθαρός ύμνος του βίου.

Οδυσσέας Ελύτης